

Bestaanszekerheid

VNG Bestuurdersdag

2 december 2022

The background of the slide is a blurred, blue-tinted photograph of a large crowd of people walking in a public space, possibly a city square or a busy street. The people are out of focus, creating a sense of movement and a large gathering.

De bestaanszekerheid der bevolking en spreiding van welvaart zijn voorwerp van zorg der overheid.

Grondwet artikel 20

Bestaanszekerheidscrisis

- *Bestaansonzekerheid*: huishoudens komen niet meer rond binnen het gewone systeem van fiscaliteit en inkomensondersteuning (toeslagen).
- *Uitvoeringscrisis*: door complexe systemen geen gerichte maatregelen mogelijk op korte termijn.
- *Compensatiesamenleving*: brede ongerichte crisispakketten waarin overheid iedereen compenseert.
- *Houdbaarheid onder druk*: structurele oplossing is nodig.
- *Huishoudens in de knel* (meer stress, slechte gezondheid en minder participatie).

Rijksoverheid

Home > Onderwerpen > Koopkracht > Vraag en antwoord >

Hoe krijg ik de € 190 korting op mijn energierekening in november en december?

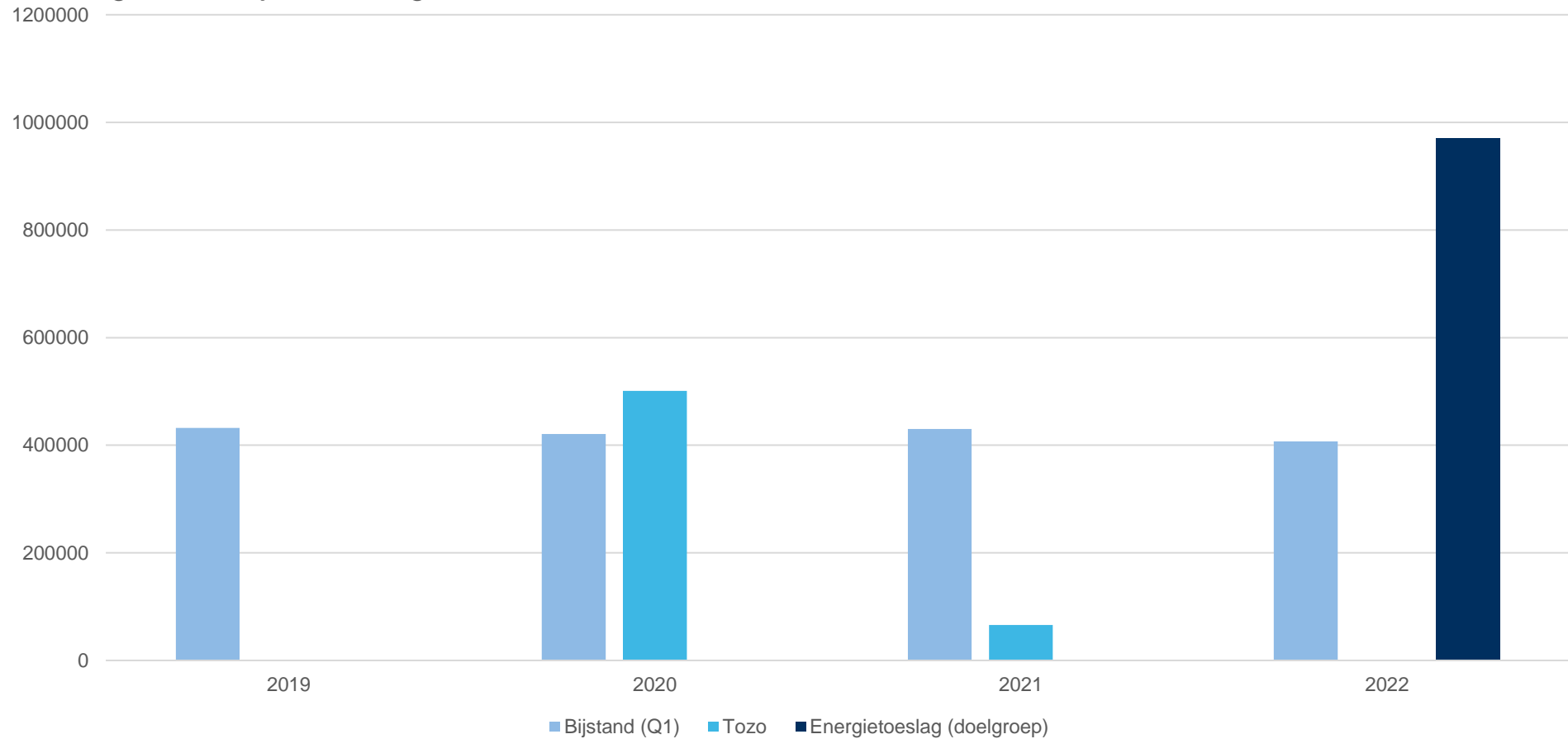
Hoe u de € 190 korting op uw energierekening in november en december krijgt, hangt af van uw energieleverancier. U kunt dit niet zelf bepalen. Uw energieleverancier kan op 5 verschillende manieren de € 190 korting per maand aan u betalen.

Omkeer door gemeenten?

- Gemeenten hebben *lange historie*: al voor de armenwet (1854) actief in bestrijding van armoede.
- Gemeenten ziet als *eerste overheid* de inwoner in zijn context:
“De (bijstands-) wet is gedeconcentreerd en uitgevoerd door de gemeente. De gemeente overziet beter in welke context zo'n gezin of zo'n persoon zich in de gemeenschap van die gemeente beweegt.” - Marga Klompé’
- Gemeenten ondersteunen *steeds meer inwoners* die ‘eigenlijk’ niet bij doelgroep horen zoals ZZP’ers en werkenden boven minimumloon.
- Gemeenten kunnen inwoners in nood niet weigeren dus hebben we belang bij een *structurele oplossing* waarbij wij landelijke politiek kunnen helpen.

Uitbreiding gemeentelijke inkomensondersteuning

Aantal gemeentelijke uitkeringen

Brede bestaanszekerheid

Wanneer geven we inwoners bestaanszekerheid?

- **Inkomenszekerheid:** voldoende inkomen èn zeker inkomen.
- **Werkzekerheid:** vastere contracten voor lage inkomens èn investeren in 'fit' houden beroepsbevolking.
- **Woonzekerheid:** beschikbaarheid en betaalbaarheid van woonruimte.
- **Menselijke maat** vanuit overheid wanneer het tegenzit.

Doorbraak bestaanszekerheid (1/2)

- Bestaansonzekerheid ‘bijwerking van beleid’ dus alleen oplosbaar door **aanpassing stelsel**:
- Risico’s toeslagenstelsel niet via rekening van inwoner laten lopen.
- Minimumloon voldoende om van te leven in plaats ‘werkprikkel’ door niet meegroeien bijstand.
- Minder flexwerk en meer investeren in fitheid van beroepsbevolking.
- Mensbeelden in fraudewet en P-wet aanpassen om weer betrouwbare overheid te zijn.
- Landelijke uitvoerders willen we wel maar hebben tijd en eenvoudigere regelingen nodig.
- Denk over 10 jaar en werk daar gezamenlijk met een **uitvoeringsagenda** naar toe.

➤ Doorbraak bestaanszekerheid (2/2)

- Van kostenpost naar **investering**: kosten bestaansonzekerheid zijn hoog: minder participatie/arbeidsmarktkrapte, reparatie van hard beleid en overcompensatie bij crises.
- In **tussentijd** (crisis-)maatregelen alleen doen in combinatie met stappen naar een beter lange termijn stelsel.

In de 1^e helft van 2023 werkt commissie PSI aan een lange termijn agenda waarover we met partners spreken en die basis vormt voor gesprek met het Rijk.

Gesprekspunten

1. Hoe staat het met bestaanszekerheid in uw gemeente en waar bent u mee bezig?
2. Wat mag er niet gemist worden in een agenda bestaanszekerheid?
3. Waarbij kan de VNG uw gemeente ondersteunen?
4. Actualiteit (eventueel)